

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd – RP 114/2024 rd

Regeringens proposition till riksdagen om ändring av lagen om grundläggande utbildning och till lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen om ändring av lagen om grundläggande utbildning och till lagar som har samband med den (RP 114/2024 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kulturutskottet (KuUB 11/2024 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen samlar information om undervisningsgruppernas storlek och antalet elever med olika elevspecifika stödåtgärder i dessa grupper och om utvecklingen av antalet smågrupper och specialklasser samt utifrån den insamlade informationen följer hur det stöd som eleverna får har utfallit och om lagstiftningen har medfört att de mål som uppställts för stödet har nåtts.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen utreder hur stödet fungerar och stödets kontinuitet vid övergången från en utbildningsnivå till en annan och när eleven omfattas av stöd enligt två olika regleringar samt vidtar behövliga åtgärder för att förenhetliga bestämmelserna.
3. Riksdagen förutsätter att regeringen ingående följer genomförandet av lagen och dess konsekvenser, med beaktande av genomförandet av stödet för lärande och allokeringen av den finansiering som anvisats för reformen, följer tillgången på speciallärare och specialklasslärare med tanke på uppnåendet av lagens mål och regelbundet från och med 2027 lämnar kulturutskottet utredningar om verkställigheten av lagen och uppnåendet av dess mål.
4. Riksdagen förutsätter att regeringen satsar på att ge utbildningsanordnarna en grundlig introduktion i reformens innehåll och därmed på att lagens mål och tillämpningen av lagen ska genomföras så väl som möjligt.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

Lag

om ändring av lagen om grundläggande utbildning

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) 16, 16 a, 17 och 17 a §, sådana de lyder, 16 och 17 a § i lag 642/2010 samt 16 a och 17 § i lagarna 642/2010 och 1288/2013,

ändras 1 § 2 mom., 4 § 1 mom., 4 a §, 9 § 2 mom., 18 §, 26 a § 2 mom., 30 § 1 mom., 31 § 1 mom., 33 § 1 mom., 37 § 2 mom., 39 §, 42 § 1 mom. 3 och 4 punkten, 46 § 1 mom. samt 48 b § 1 mom.,

av dem 1 § 2 mom., 4 § 1 mom., 9 § 2 mom., 26 a § 2 mom. och 33 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1216/2020, 4 a § sådan den lyder i lag 1267/2013, 18 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 477/2003, 30 § 1 mom., 39 § och 48 b § 1 mom. sådana de lyder i lag 642/2010, 31 § 1 mom. sådant det lyder i lag 477/2003, 42 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 163/2022, 42 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 959/2015 och 46 § 1 mom. sådant det lyder i lag 716/2022, samt

fogas till lagen en ny 18 a § och ett nytt 4 a kap., till 40 §, sådan den lyder i lagarna 642/2010, 1288/2013, 272/2015 och 686/2021, ett nytt 3 mom., varvid nuvarande 3—5 mom. blir 4—6 mom., och till 42 § 1 mom. en ny 5 punkt i stället för den 5 punkt som upphävts genom lag 1216/2020 som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller dessutom bestämmelser om den förskoleundervisning som i regel ges året innan läroplikten uppkommer, om den förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen samt om morgon- och eftermiddagsverksamhet. Om förskoleundervisning enligt denna lag ordnas på ett sådant daghem eller i ett sådant familjedaghem som avses i 1 § 2 mom. 1 eller 2 punkten i lagen om småbarnspedagogik (540/2018), tillämpas på förskoleundervisningen dessutom, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller i en förordning med stöd av den, vad som föreskrivs i lagen om småbarnspedagogik eller i en förordning med stöd av den. Bestämmelserna i 18 a, 20 g, 20 h och 20 i § i denna lag tillämpas inte på förskoleundervisning.

4 §

Skyldighet att ordna grundläggande utbildning och förskoleundervisning

Kommunen är skyldig att för i 26 § 1 mom. avsedda barn i läropliktsåldern som bor på kommunens område ordna grundläggande utbildning samt förskoleundervisning året innan läroplikten uppkommer. Kommunen är dessutom skyldig att ordna förskoleundervisning för barn som omfattas av sådan tidigare lagd läroplikt som avses i 2 § 3 mom. i läropliktslagen och för barn som med stöd av 27 § i denna lag inleder den grundläggande utbildningen ett år senare än vad som bestäms samt grundläggande utbildning för barn vars grundläggande utbildning man med stöd av

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

27 § i denna lag har beslutat att inleda ett år tidigare än vad som bestäms. Kommunens skyldighet att ordna grundläggande utbildning upphör när eleven har fullgjort den grundläggande utbildningen på det sätt som föreskrivs i 26 § 1 mom. De tjänster som avses i denna lag kan kommunen ordna själv eller i samråd med andra kommuner eller genom att skaffa tjänsterna av de anordnare av grundläggande utbildning som avses i 7 eller 8 §. Kommunen kan skaffa tjänster som gäller förskoleundervisning också av någon annan offentlig eller privat serviceproducent. Kommunen svarar för att de tjänster som den skaffar ordnas i enlighet med denna lag.

4 a §

Undervisning för elever som är patienter inom den specialiserade sjukvården och konsultativ sjukhusundervisningstjänst

Undervisning av en elev som får specialiserad sjukvård ordnas i första hand i den skola eller plats för förskoleundervisning enligt 6 eller 28 § som eleven antagits till. Den kommun där sjukhusets verksamhetsenhet finns är dock skyldig att för elever som är patienter på sjukhuset ordna undervisning i den omfattning detta är möjligt med hänsyn till patientens hälsa. Den kommun där den av sjukhusets verksamhetsenheter som svarar för vården finns är skyldig att ordna undervisning och stöd även för andra elever än sådana som är intagna för specialiserad sjukvård på sjukhus i den omfattning detta är motiverat med beaktande av elevens hälsa, pedagogiska specialbehov och vårdmässiga och rehabiliterande åtgärder inom den specialiserade sjukvården, om det inte trots stödåtgärder enligt denna eller någon annan lag är till elevens fördel att undervisningen ordnas på något annat sätt. Även kommuner där det finns en sådan annan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården som avses i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) kan ordna undervisning för elever som får specialiserad sjukvård.

Den kommun där sjukhuset eller någon annan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården finns ska därtill ordna konsultativ sjukhusundervisningstjänst i elevens egen skola eller plats för förskoleundervisning enligt 6 eller 28 §. Tjänsten ska ordnas i situationer där det behövs krävande sektorsövergripande kompetens för att planera eller vidta förebyggande eller korrigerande åtgärder också för undervisning av andra elever än elever som är patienter inom den specialiserade sjukvården. Även kommuner där det finns en sådan annan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården som avses i hälso- och sjukvårdslagen kan ordna konsultativ sjukhusundervisningstjänst.

Elevens utbildningsanordnare ska tillsammans med den kommun där det sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården som svarar för vården finns i yrkesövergripande samarbete komma överens om den konsultativa sjukhusundervisningstjänsten och ordna det stöd för ordnande av undervisningen som är nödvändigt när eleven övergår till sådan undervisning som avses i 1 mom. och återgår till den tidigare undervisningen. Om utbildningsanordnaren är någon annan än elevens hemkommun under vårdperioden eller boendekommunen för en elev som saknar hemkommun ska även elevens hemkommun eller boendekommun höras. När skyldigheterna enligt 1 mom. upphört ska eleven kunna återgå till den undervisning som han eller hon deltog i före övergången till undervisning enligt 1 mom.

Den kommun där det sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården som svarar för vården finns och elevens utbildningsanordnare samt elevens hemkommun enligt lagen om hemkommun eller boendekommunen för en elev som saknar hemkommun

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

ska tillsammans komma överens om ordnandet av undervisning enligt denna paragraf för eleven efter att först ha hört eleven, dennes vårdnadshavare eller andra lagliga företrädare, elevens utbildningsanordnare samt de personer som svarar för elevens elevvård. Om en överenskommelse inte nås fattas beslutet av den kommun där det sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården som svarar för vården finns.

Elever som får specialiserad sjukvård har rätt till fri transport eller tillräckligt understöd enligt 32 § 1 mom. när de deltar i undervisning enligt denna paragraf.

9 §

Undervisningens omfattning

Förskoleundervisningen omfattar ett år. Förskoleundervisningen kan omfatta två år för elever som omfattas av sådan tidigare lagd läroplikt som avses i 2 § 3 mom. i läropliktslagen samt, med tillstånd av vederbörande ministerium, i sådan undervisning på främmande språk som avses i 10 § 4 mom. i denna lag.

18 §

Avvikande ordnande av undervisning

Undervisningen för en elev kan delvis ordnas på annat sätt än vad som föreskrivs i denna lag, om det med hänsyn till de tidigare studierna för en elev i grundläggande utbildning eller hälsotillståndet för en elev i förskoleundervisning eller grundläggande utbildning är oskäligt att eleven ska fullgöra lärokursen i läroämnet. Eleven kan låta bli att fullgöra lärokursen i ett läroämne i den grundläggande utbildningen eller lärokursen för årskursen om eleven har visat att han eller hon till någon del redan har sådana kunskaper eller färdigheter som motsvarar lärokursen.

Utbildningsanordnaren fattar beslut om att undervisningen delvis ordnas på annat sätt än vad som föreskrivs i denna lag eller om att lärokursen inte behöver fullgöras på ansökan av vårdnadshavaren.

18 a §

Avvikande ordnande av studier inom grundläggande utbildning för vuxna

Studier inom grundläggande utbildning för vuxna kan ordnas på något annat sätt än vad som föreskrivs i denna lag, om

- 1) det med hänsyn till den studerandes förhållanden och tidigare studier till någon del är oskäligt för den studerande att fullgöra den grundläggande utbildningens lärokurs, eller
- 2) det är motiverat av skäl som har samband med den studerandes sjukdom eller funktionsnedsättning eller något annat skäl som gäller hälsotillståndet.

En studerande kan hos utbildningsanordnaren ansöka om avvikande undervisningsarrangemang i de situationer som avses i 1 mom. I fråga om studerande under 18 år kan ansökan göras av

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare. Utbildningsanordnaren ska fatta ett beslut om avvikande undervisningsarrangemang.

4 a kap.

Stöd för lärande och skolgång och avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs

20 a §

Elevens rätt till stöd för lärande och skolgång

En elev som har svårigheter att delta i undervisningen eller klara av sina studier har som stöd för lärande och skolgång rätt att få gruppspecifika stödformer enligt 20 b § 2 mom. och elevspecifika stödåtgärder enligt 20 c § 2 mom.

En elev som har svårigheter att delta i undervisningen och att framskrida i sina studier har rätt till allmän stödundervisning samt till undervisning som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning.

En elev som inte har tillräckliga kunskaper i undervisningsspråket för att fullgöra den grundläggande utbildningens lärokurs har rätt till stödundervisning i undervisningsspråket.

En elev vars studier inte framskrider trots gruppspecifika stödformer eller som trots gruppspecifika stödformer har svårigheter att delta i undervisningen har rätt till elevspecifika stödåtgärder.

Om en elev trots elevspecifika stödåtgärder inte klarar av studierna, kan med stöd av 20 h § avvikelse göras från den grundläggande utbildningens lärokurs eller målen i läroplanen. Avvikelse från lärokursen eller målen är en åtgärd i sista hand, före vilken eleven ska få gruppspecifika stödformer och elevspecifika stödåtgärder.

20 b §

Undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande och gruppspecifika stödformer

Utbildningsanordnaren ska säkerställa undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt ordna gruppspecifika stödformer som en del av den grundläggande verksamheten. Gruppspecifika stödformer ska ges planmässigt som ett tillägg till undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande. Genomförandet av gruppspecifika stödformer ska ske genom samarbete mellan lärarna.

Gruppspecifika stödformer är allmän stödundervisning som ges av en lärare och stödundervisning i undervisningsspråket samt undervisning som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning.

Utbildningsanordnaren ska varje läsår i en plan som grundar sig på läroplanen reservera sammanlagt minst 0,122 undervisningstimmar per elev per vecka för allmän stödundervisning, för undervisning som ges av en speciallärare i samband med annan undervisning och för stödundervisning i undervisningsspråket.

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

Utbildningsstyrelsen bestämmer närmare i grunderna för läroplanen om de undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande samt om de gruppspecifika stödformerna.

20 c §

Elevspecifika stödåtgärder och ordnande av sådana

En elev har rätt att få elevspecifika stödåtgärder utan dröjsmål om de gruppspecifika stödformerna enligt 20 b § 2 mom. är otillräckliga. Elevspecifika stödåtgärder ges utifrån individuella behov och regelbundet. Genomförandet av elevspecifika stödåtgärder ska ske genom samarbete mellan lärarna.

Elevspecifika stödåtgärder är elevspecifik undervisning som ges av en speciallärare delvis i smågrupper och i samband med annan undervisning, undervisning som ges av en speciallärare eller specialklasslärare i smågrupper, undervisning som ges av en specialklasslärare i en specialklass och tolknings- och biträdestjänster samt hjälpmedel som ges eleven med stöd av 31 § 1 mom.

Elevspecifika stödåtgärder ordnas på basis av en bedömning enligt 20 d § och ett beslut enligt 20 f §, med beaktande av elevens bästa, i första hand i elevens egen skola eller plats för förskoleundervisning enligt 6 eller 28 §.

Utbildningsstyrelsen bestämmer närmare i grunderna för läroplanen om elevspecifika stödåtgärder.

20 d §

Bedömning av behovet av elevspecifikt stöd

Vid bedömningen av behovet av elevspecifikt stöd ska det behov av stöd för eleven som avses i 20 c §, läget i fråga om studiernas framskridande, tidigare stödformer och de stödåtgärder som bäst stöder eleven och som är förenliga med elevens bästa utredas och beskrivas.

Som en del av bedömningen av behovet av stöd ska utöver stödåtgärderna också det eventuella behovet av avvikelser från lärokursen eller från målen i läroplanen enligt 20 h § utredas. Därtill ska behovet av elevspecifikt stöd bedömas, om det ordnas undervisning enligt 20 i § för en elev med en funktionsnedsättning, sjukdom eller begränsad funktionsförmåga.

Bedömningen av behovet av stöd för eleven görs av elevens lärare. I bedömningen av behovet av stöd deltar vid behov och på begäran förutom lärarna även yrkesutbildade personer inom elevhälsojänsterna eller andra sakkunniga.

Elevens egna åsikter ska utredas och beaktas på det sätt som elevens ålder och utvecklingsstadium förutsätter. Elevens vårdnadshavare eller andra lagliga företrädare ska ges möjlighet att delta i bedömningen av elevens behov av stöd.

Utbildningsstyrelsen bestämmer närmare i grunderna för läroplanen om bedömningen av behovet av stöd.

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

20 e §

Plan för genomförande av elevspecifikt stöd

Utifrån bedömningen av behovet av elevspecifikt stöd ska det utarbetas en plan för genomförande av stödet. Planen utarbetas av elevens lärare. Planen ska tas fram i samarbete med eleven och vårdnadshavaren eller vid behov med elevens andra lagliga företrädare.

Av planen ska framgå genomförandet och uppföljningen av de stödåtgärder som baserar sig på bedömningen av behovet av elevspecifikt stöd. Om avvikelse görs från den grundläggande utbildningens lärokurs eller mål i enlighet med 20 h § eller om undervisningen ordnas i enlighet med 20 i §, ska av planen framgå de elevspecifika målen och innehållen, hur studierna framskrider samt principerna för bedömningen av eleven.

Det ska vid behov, dock minst en gång per läsår, bedömas om genomförandet av planen och stödåtgärderna motsvarar elevens stödbehov. Om elevens behov så kräver ska bedömningen ske oftare.

Utbildningsstyrelsen bestämmer närmare i grunderna för läroplanen om innehållet i planen för genomförande av elevspecifikt stöd.

20 f §

Beslut om stöd

Utbildningsanordnaren ska fatta ett skriftligt beslut om elevspecifika stödåtgärder enligt 20 c §, avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs och målen i läroplanen enligt 20 h § samt om ordnande av undervisning enligt 20 i § för en elev med en funktionsnedsättning, sjukdom eller begränsad funktionsförmåga. Beslutet ska fattas i enlighet med den bedömning som avses i 20 d § och utan obefogat dröjsmål.

Om någon annan utbildningsanordnare än en kommun inte ordnar elevspecifika stödåtgärder eller undervisning enligt 20 i §, fattas beslut om elevspecifika stödåtgärder eller om undervisning enligt den paragrafen av elevens boendekommun på framställning av utbildningsanordnaren.

Beslutet får verkställas utan att det har vunnit laga kraft.

20 g §

Bildande av undervisningsgrupper

Undervisningsgrupperna bildas utgående från årskurserna. Om ändamålsenliga undervisningsarrangemang kräver det, kan elever i olika årskurser samt i förskoleundervisning dock undervisas i samma undervisningsgrupp eller meddelas undervisning tillsammans med en annan skolas eller läroanstalts elever. Utbildningsanordnaren beslutar om bildandet av undervisningsgrupper i undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen.

Undervisningsgrupperna bildas så att det i en grupp inom den grundläggande utbildningen som undervisas av en lärare finns högst fem elever som får speciallärarundervisning eller specialklasslärarundervisning i en smågrupp eller en specialklass som en elevspecifik stödåtgärd. Maximiantalet med fem elever kan överskridas tillfälligt.

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

I undervisning som ges av en specialklasslärare i en specialklass får det finnas högst tio elever. Specialklassens maximistorlek kan överskridas tillfälligt.

I undervisning som ges av en specialklasslärare i en specialklass får det finnas högst åtta elever som deltar i undervisning enligt 20 i § 1 mom. eller högst sex elever som deltar i undervisning enligt 20 i § 2 mom. Om undervisningen för elever som avses i detta moment ges i samma grupp eller tillsammans med i 3 mom. avsedda elever, bestäms maximistorleken på undervisningsgruppen enligt vilket slags stöd merparten av eleverna i gruppen får. Om undervisningen för en elev som avses i detta moment ges tillsammans med andra elever än sådana som avses i detta moment eller i 3 mom., får undervisningsgruppen omfatta högst 20 elever.

20 h §

Avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs eller målen i läroplanen

Med stöd av 20 f § kan utbildningsanordnaren besluta att avvikelse kan göras från den grundläggande utbildningens lärokurs eller målen i läroplanen, om eleven trots gruppspecifika stödformer och elevspecifika stödåtgärder inte med godkänt resultat klarar av den grundläggande utbildningens lärokurs eller målen i läroplanen. Beslutet förutsätter en bedömning enligt 20 d § och en plan enligt 20 e §.

För en elev kan det av målen i läroplanen bildas helheter av olika omfattning, som ska fullgöras med godkänt resultat för att studierna ska kunna framskrida i läroämnet i fråga.

Avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs och målen i läroplanen kan göras genom att avgränsa målen och innehållen i lärokursen i läroämnet. Avgränsning av den grundläggande utbildningens lärokurs och målen i läroplanen kan göras endast i fråga om en elev som får undervisning av en speciallärare eller specialklasslärare i en liten grupp eller undervisning av en specialklasslärare i en specialklass som en elevspecifik stödåtgärd.

En elev kan tillfälligt befrias från att fullgöra lärokursen i läroämnet om eleven av hälsoskäl inte kan studera läroämnet.

Utbildningsstyrelsen bestämmer närmare i grunderna för läroplanen om innehållet i avvikelser från lärokursen eller målen i läroplanen.

20 i §

Ordnanande av grundläggande utbildning för en elev med en funktionsnedsättning, sjukdom eller begränsad funktionsförmåga som påverkar inlärningsförmågan

Om eleven har haft ett beslut om tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen och elevens stödbehov fortsätter i den grundläggande utbildningen som ett behov av elevspecifika stödåtgärder och avvikelse från den grundläggande utbildningens lärokurs eller målen i läroplanen eller om en funktionsnedsättning, sjukdom eller begränsad funktionsförmåga som påverkar inlärningsförmågan och som framkommer under den grundläggande utbildningen är av sådan art att den hade lett till tidigareläggning av elevens läroplikt när eleven var 5 eller 6 år, kan elevens undervisning ordnas med stödåtgärder enligt detta kapitel.

Om åtgärderna enligt 1 mom. är otillräckliga och eleven på grund av funktionsnedsättning, sjukdom eller begränsad funktionsförmåga som påverkar inlärningsförmågan inte kan studera

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

läroämnen, kan undervisningen ordnas enligt verksamhetsområde. Utbildningsstyrelsen bestämmer närmare i grunderna för läroplanen om verksamhetsområdena samt deras mål och innehåll.

26 a §

Deltagande i förskoleundervisning

Bestämmelser om skyldigheten för ett barn som omfattas av tidigarelagd läroplikt att delta i förskoleundervisning finns i 3 § 2 mom. i läropliktslagen. Dessutom har ett barn som omfattas av tidigarelagd läroplikt rätt att få förskoleundervisning det år barnet fyller fem år.

30 §

Rätt till undervisning

Den som deltar i utbildning har under arbetsdagar rätt att få undervisning och elevhandledning enligt läroplanen.

31 §

Avgiftsfri undervisning

Undervisningen samt läroböcker och andra läromedel, arbetsredskap och arbetsmaterial som behövs vid undervisningen är avgiftsfria för eleverna. Elever som behöver elevspecifika stödåtgärder har dessutom rätt att avgiftsfritt få sådana tolknings- och biträdestjänster, övriga undervisningstjänster, särskilda hjälpmedel samt tjänster som ordnas med stöd av 39 § vilka är en förutsättning för att de ska kunna delta i undervisningen.

33 §

Inkvartering

Om skolresan för en elev i grundläggande utbildning eller för en sådan elev som omfattas av tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen som får förskoleundervisning inte kan ordnas på det sätt som föreskrivs i 32 § 2 mom. i denna lag har eleven rätt till avgiftsfri inkvartering och helpension.

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

37 §

Personal

En utbildningsanordnare ska med beaktande av den form i vilken utbildningen ordnas ha ett tillräckligt antal lärartjänster eller lärare i arbetsavtalsförhållande samt skolgångsbiträden. Utbildningsanordnaren kan dessutom ha timlärare och annan personal.

39 §

Stöduppgifter i specialundervisningen

Undervisnings- och kulturministeriet kan besluta att en utbildningsanordnare ska sörja för rehabilitering som ges i samband med elevspecifika stödåtgärder som avses i 20 c § samt för utvecklings-, handlednings- och stöduppgifter som hör samman med undervisningen.

40 §

Hemlighållande och behandling av personuppgifter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet är uppgifter som gäller bedömning av behovet av elevspecifikt stöd enligt 20 d § och uppgifter om genomförande av elevspecifikt stöd enligt 20 e § sekretessbelagda.

42 §

Begäran om omprövning

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, får omprövning av beslut som avses i denna lag begäras hos regionförvaltningsverket, om beslutet gäller

-
- 3) ett beslut enligt 20 f § och tolknings- och biträdestjänster, övriga undervisningstjänster och särskilda hjälpmedel enligt 31 §,
 - 4) avvikande ordnande av grundläggande utbildning enligt 18 §,
 - 5) avvikande ordnande av studier enligt 18 a §,
-

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

46 §

Grundläggande utbildning för vuxna

I grundläggande utbildning enligt denna paragraf kan man delta efter att fullgörandet av den grundläggande utbildningen enligt 26 § 1 mom. har upphört. På grundläggande utbildning för vuxna tillämpas 2 §, 3 § 1 och 2 mom., 9 § 1 mom., 10, 12—15, 18 a, 19, 20, 21, 22 och 29 §, 30 § 1 mom. samt 35, 37, 38, 40—42, 42 a—42 d, 43 och 44 §. Undervisning, läroböcker och andra läromedel, arbetsredskap och arbetsmaterial är avgiftsfria för den studerande. I sådan utbildning som på basis av ett beslut av kommunen eller samkommunen eller en bestämmelse som ingår i ett tillstånd enligt 7 § har ordnats vid en internatskola, har den studerande rätt till avgiftsfritt boende och till avgiftsfria, tillräckliga måltider varje dag. De som studerar på heltid har rätt till en avgiftsfri måltid de arbetsdagar då läroplanen förutsätter att den studerande är närvarande på ett utbildningsställe som utbildningsanordnaren anvisat. En studerande kan på de grunder som anges i 36 § 1 mom. ges en skriftlig varning eller bli avstängd för högst ett år. En läropliktig kan dock avstängas från läroanstalten för högst tre månader. Bestämmelser om fullgörande av läroplikten under tiden för avstängning för viss tid finns i 8 § i läropliktslagen. En studerande som har fyllt 18 år får välja mellan religionsundervisning och undervisning i livsåskådningskunskap.

48 b §

Anordnande och omfattning

Kommunen kan anordna och skaffa morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt denna lag. Om kommunen anordnar eller skaffar morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt denna lag, ska verksamheten erbjudas eleverna i årskurs ett och två i alla skolor i kommunen samt i fråga om övriga årskurser de elever som avses i 20 c och 20 i § i den omfattning kommunen beslutar.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 4, 9, 20 i, 26 a och 33 § träder dock i kraft först den 1 augusti 2026.

En plan för lärande inom intensifierat stöd och en individuell plan för anordnande av undervisning inom särskilt stöd som utarbetats och ett beslut om särskilt stöd som är i kraft vid ikraftträdandet av denna lag ska göras förenliga med 4 a kap. i denna lag senast den 31 augusti 2026.

Vid sökande av ändring i ett beslut om särskilt stöd som fattats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

Lag

om ändring av läropliktslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i läropliktslagen (1214/2020) 2 § 3 mom., 3 § 2 mom., 23 § 5 mom. samt 24 § 1 och 2 mom., av dem 23 § 5 mom. sådant det lyder i lag / , som följer:

2 §

När läroplikten börjar och upphör

Om barnet på grund av en funktionsnedsättning, sjukdom eller begränsad funktionsförmåga som påverkar inlärningsförmågan uppenbart behöver tilläggstid för att uppnå de mål som uppställts för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen, tidigareläggs inledandet av förskoleundervisningen för barnet och barnets läroplikt börjar ett år tidigare än vad som föreskrivs i 2 mom. (*tidigarelagd läroplikt*). Anordnaren av småbarnspedagogik eller förskoleundervisning beslutar om tidigarelagd läroplikt innan den grundläggande utbildningen inleds. Om barnet inte deltar i småbarnspedagogik eller förskoleundervisning fattas beslutet om tidigarelagd läroplikt av barnets boendekommun.

3 §

Fullgörande av läroplikten i den grundläggande utbildningen

Den som omfattas av tidigarelagd läroplikt ska det år läroplikten börjar delta i förskoleundervisning enligt 26 a § i lagen om grundläggande utbildning.

23 §

Tillgång till uppgifter

I situationer som avses i 67 § 3 mom. i lagen om yrkesutbildning, i 22 § 1 mom. i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning och i 28 b § 2 mom. i gymnasielagen ska den som ordnar grundläggande utbildning lämna den nya utbildningsanordnaren ett sådant beslut om stöd enligt 20 f § i lagen om grundläggande utbildning som gäller när den grundläggande utbildningen avslutas. Beslutet ska också lämnas på begäran av utbildningsanordnaren.

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

24 §

Sökande av ändring

Omprövning av ett beslut som gäller tidigarelagd läroplikt, avbrytande av fullgörandet av läroplikten enligt 7 § eller anvisande av studieplats enligt 15 § får begäras hos regionförvaltningsverket inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Utbildningsanordnare får inte begära omprövning av ett beslut som avses i 15 §. På begäran om omprövning tillämpas i övrigt förvaltningslagen.

Ändring i beslut med anledning av begäran om omprövning får sökas genom besvär i förvaltningsdomstol inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. Ovannämnda besvär ska behandlas skyndsamt. Ett beslut som regionförvaltningsverket har meddelat med anledning av begäran om omprövning i ett ärende som gäller anvisande av studieplats kan verkställas trots besvär, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat. Ett beslut genom vilket förvaltningsdomstolen har avgjort besvär som anförts i ett ärende som gäller tidigarelagd läroplikt eller i 7 § avsett avbrytande av fullgörandet av läroplikten får inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett beslut om förlängd läroplikt som fattats före ikraftträdandet av denna lag ska senast den 31 augusti 2026 ändras till ett beslut om tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i denna lag eller ett beslut om undervisning enligt 20 i § i lagen om grundläggande utbildning.

På beslut om förlängd läroplikt som fattats före ikraftträdandet av denna lag och på undervisning som berörs av dem tillämpas de bestämmelser i lagen om grundläggande utbildning som gällde vid ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 23 § 5 mom. i denna lag tillämpas dock först från och med den 31 augusti 2026. Efter det att lagen har trätt i kraft kan det gamla eller det ändrade 23 § 5 mom. tillämpas före den 31 augusti 2026 beroende på om beslutet har fattats med stöd av den upphävda 17 § i lagen om grundläggande utbildning eller den nya 20 f § i lagen om grundläggande utbildning.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 2 § 2 mom. 3 a och 4 punkten, 5 § 1 mom. 3 punkten, 29 § 1 och 2 mom. samt 50 § 3 mom.,

sådana de lyder, 2 § 2 mom. 3 a punkten i lag 1486/2016, 2 § 2 mom. 4 punkten i lag 1220/2020, 5 § 1 mom. 3 punkten i lag 1114/2021, 29 § 1 mom. i lagarna 1114/2021 och 1126/2022, 29 § 2 mom. i lag 1128/2022 och 50 § 3 mom. i lag 1049/2023, som följer:

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

2 §

Tillämpning av lagen i vissa fall

Utän hinder av vad som bestäms i 1 mom., föreskrivs i denna lag om finansieringen av

3 a) förskoleundervisning för elever som omfattas av tidigarelagd läroplikt enligt 26 a § i lagen om grundläggande utbildning och som fyller fem år det år som förskoleundervisningen inleds,

4) de tilläggskostnader som föräns av förskoleundervisning för elever som omfattas av tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen och som fyller sex år det år som förskoleundervisningen inleds samt av undervisning enligt 20 i § 1 eller 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning,

5 §

Grunden för beräkning av finansieringen

Finansieringen för driftskostnaderna bestäms enligt kalkylerade grunder. Finansieringen bestäms

3) för utbildning som handleder för examensutbildning och som ordnas av en anordnare av grundläggande utbildning, förskoleundervisning för femåriga elever som omfattas av tidigarelagd läroplikt enligt 26 a § i lagen om grundläggande utbildning, undervisning som ordnas utomlands, förskoleundervisning för sexåriga elever som grundar sig på tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen, undervisning enligt 20 i § 1 eller 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning, skolhemsundervisning, grundläggande utbildning som ordnas vid en internatskola, förskoleundervisning under det första året av en tvåårig förskoleundervisning som omfattas av ett sådant tillstånd att ordna utbildning som avses i 7 § i lagen om grundläggande utbildning, flexibel grundläggande utbildning och inledandet av verksamhet som privat utbildningsanordnare på basis av antalet elever och det per elev bestämda priset per enhet, för sådan grundläggande utbildning som avses i 46 § i lagen om grundläggande utbildning på basis av antalet kurser och det per kurs bestämda priset per enhet och för förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen på basis av antalet närvaromånader och det per närvaromånad bestämda priset per enhet,

29 §

Priserna per enhet för förskoleundervisning och grundläggande utbildning

Priserna per enhet för de verksamheter som avses i 2 § 2 mom. 2, 3 a-, 3 b-, 4, 5 och 9 punkten och för utbildning som handleder för examensutbildning och som ordnas av en anordnare av grundläggande utbildning fås genom att man från hemkommunsersättnings grunddel som fi-

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

nansministeriet bestämt i enlighet med 35 § i lagen om statsandel för kommunal basservice drar av 320,77 euro och multiplicerar skillnaden med följande koefficienter:

	per elev	per närvaromånad	per kurs
Utbildning som handleder för examensutbildning	1,22		
5- och 6-åriga elever i tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen	2,6		
Elever i årskurs 1—9 som studerar enligt 20 i § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning	2,75		
Elever i årskurs 1—9 som studerar enligt 20 i § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning	4,76		
Tillägg för internatskola	0,46		
Skolhemsförhöjning	1,86		
Undervisning utomlands enligt lagen om grundläggande utbildning	1,23		
Förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen		0,186	
Annan grundläggande utbildning enligt 46 § i lagen om grundläggande utbildning än den som avses i 2 mom. i den paragrafen			0,046

Utöver priset per enhet för utbildning som handleder för examensutbildning får utbildningsordnaren tilläggsfinansiering för undervisning enligt 20 i § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning för de elever som omfattades av undervisning enligt det momentet när de slutförde den grundläggande utbildningens lärokurs och när den grundläggande utbildningen avslutades.

50 §

Beviljande och justering av finansiering

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom. justerar undervisnings- och kulturministeriet finansieringen av sådan utbildning som handleder för examensutbildning och som ordnas av anordnare av grundläggande utbildning samt anknytande tilläggsfinansiering av undervisning enligt 20 i § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning och tillägget för internatskola så att de före utgången av finansåret överensstämmer med det genomsnittliga antalet studerande den 20 september det år som föregick finansåret och den 20 september under finansåret.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021) 2 § 2 mom., 23 § 2 mom. 2 och 4 punkten, 24 § 1 mom. 2 och 4 punkten, 34 § 1 mom., 35 § 2 mom., rubriken för 38 § samt 38 § 1 mom., av dem 34 § 1 mom. sådant det lyder i lag 701/2022, som följer:

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet innehåller bestämmelser om finansiering som utöver åldersklassbaserad statsandel beviljas för driftkostnaderna för undervisning som grundar sig på tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen, ordnande av undervisning enligt 20 i § i lagen om grundläggande utbildning för en elev med en funktionsnedsättning, sjukdom eller begränsad funktionsförmåga samt för undervisning som ordnas i internat och i skolhem.

23 §

Justering av kostnadsfördelningen

De grundpriser som ligger till grund för de kalkylerade kostnader som avses i 6—12 § justeras på riksnivå som en helhet. Dessutom justeras följande finansiering som avses i 11 och 29 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet:

2) finansiering för förskoleundervisning för elever som omfattas av tidigarelagd läroplikt enligt 26 a § i lagen om grundläggande utbildning och som fyller fem år det år då förskoleundervisningen börjar,

4) tilläggsfinansiering för förskoleundervisning för elever som omfattas av tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen och som fyller sex år det år som förskoleundervisningen börjar samt tilläggsfinansiering för ordnande av undervisning enligt 20 i § i lagen om grundläggande utbildning för en elev med en funktionsnedsättning, sjukdom eller begränsad funktionsförmåga,

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

24 §

Driftskostnader som ska beaktas vid justering av kostnadsfördelningen

Vid justering av kostnadsfördelningen enligt 23 § beaktas kommunernas, samkommunernas och de andra utbildningsanordnarnas driftskostnader för statsandelsåligganden enligt 1 § som ligger till grund för statsandel samt driftskostnaderna för ordnande av följande uppgifter som finansieras med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet:

2) ordnande av förskoleundervisning för elever som omfattas av tidigarelagd läroplikt enligt 26 a § i lagen om grundläggande utbildning och som fyller fem år det år då förskoleundervisningen börjar,

4) ordnande av förskoleundervisning för elever som omfattas av tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen och som fyller sex år det år som förskoleundervisningen börjar samt ordnande av undervisning enligt 20 i § i lagen om grundläggande utbildning för en elev med en funktionsnedsättning, sjukdom eller begränsad funktionsförmåga,

34 §

Skyldighet att betala hemkommunsersättning

Om förskoleundervisning eller grundläggande utbildning som avses i 26 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning den 15 december året före det år som föregått finansåret ordnats av någon annan än hemkommunen för en elev, är elevens hemkommun skyldig att betala till kommunen i fråga eller till utbildningsanordnaren av annat slag hemkommunsersättning enligt 35—38 § i denna lag. Kommunen är inte skyldig att betala hemkommunsersättning för elever som är under 6 år och fullgör tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen.

35 §

Bestämmande av hemkommunsersättning

De faktiska kostnaderna bestäms enligt 24 §, dock minskade med kostnaderna för stöd för undervisning enligt 4 a § i lagen om grundläggande utbildning för elever inom den specialiserade sjukvården eller för elever som får konsultativ sjukhusundervisningstjänst, kostnaderna för undervisning i fråga om tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen samt kostnaderna för ordnande av undervisning enligt 20 i § i lagen om grundläggande utbildning för en elev med en funktionsnedsättning, sjukdom eller begränsad funktionsförmåga till den del kostnaderna överskrider den faktiska nivån på hemkommunsersättningen.

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

38 §

Ersättning för elever som är intagna för specialiserad sjukvård, får konsultativ sjukhusundervisningstjänst, får skolhemsundervisning eller är placerade av barnskyddsskäl

Den kommun som under vårdtiden är hemkommun enligt lagen om hemkommun för en elev som får i 4 a § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning avsedd förskoleundervisning eller grundläggande utbildning eller boendekommunen för en elev som saknar hemkommun är skyldig att för eleven till den kommun där sjukhuset eller någon annan verksamhetsenhet inom specialiserad sjukvård finns betala ersättning, som beräknas genom att antalet dagar under vilken den kommun där sjukhuset eller någon annan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården finns ordnar undervisning för eleven multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnaderna för en sådan undervisningsdag. Hemkommunen för en elev som får sådant stöd som avses i 4 a § 2 och 3 mom. i lagen om grundläggande utbildning eller boendekommunen för en elev som saknar hemkommun är skyldig att betala en ersättning som motsvarar kostnaderna för stödåtgärderna till den kommun där det sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården som tillhandahåller stödet finns.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 35 § 2 mom. och rubriken för 38 § samt 38 § 1 mom. träder dock i kraft redan den 1 augusti 2025.

Utöver den finansiering som avses i 23 § 2 mom. 2 och 4 punkten i denna lag tillämpas vid justeringarna av kostnadsfördelningen för finansåren 2027 och 2028 de bestämmelser om finansieringen av förskoleundervisning och grundläggande utbildning för elever som omfattas av förlängd läroplikt, vilka gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Utöver de kostnader som avses i 24 § 2 mom. 2 och 4 punkten i denna lag tillämpas vid justeringarna av kostnadsfördelningen de bestämmelser om beaktande av driftskostnaderna för ordnande av förskoleundervisning för elever som omfattas av förlängd läroplikt och som fyller fem år det år förskoleundervisningen börjar, vilka gällde vid ikraftträdandet av denna lag, till den del kostnaderna ingår i de kostnader som justeras.

Utöver vad som föreskrivs om bestämmande av hemkommunsersättning i 35 § 2 mom. i denna lag tillämpas på avdrag från de faktiska kostnaderna de bestämmelser om kostnaderna för undervisning i fråga om förlängd läroplikt som gällde vid ikraftträdandet av denna lag till den del kostnaderna ingår i de faktiska kostnaderna.

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

Lag

om ändring av 13 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) 13 § 1 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 1243/2020, som följer:

13 §

Partiell vårdpenning

En i Finland faktiskt bosatt förälder eller en annan vårdnadshavare, vars arbetstid på grund av vården av barnet i medeltal uppgår till högst 30 timmar i veckan, har rätt till partiell vårdpenning

3) under barnets tredje läsår inom den grundläggande utbildningen, om barnet omfattas av undervisning enligt 20 i § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998),

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 4 kap. 4 § i arbetsavtalslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetsavtalslagen (55/2001) 4 kap. 4 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1237/2020, som följer:

4 kap.

Familjeledighet

4 §

Partiell vårdledighet

En arbetstagare som har varit anställd hos samma arbetsgivare sammanlagt minst sex månader under de senaste 12 månaderna kan få partiell vårdledighet för att vårda sitt barn eller något annat

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

barn som varaktigt bor i hans eller hennes hushåll till utgången av det andra läsåret för barnets grundläggande utbildning. Om barnet omfattas av tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen (1214/2020) eller undervisning enligt 20 i § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998), får partiell vårdledighet dock tas ut till utgången av barnets tredje läsår. En förälder till ett barn med funktionsnedsättning eller ett långtidssjukt barn som är i behov av särskild vård och omsorg kan få partiell vårdledighet till dess barnet fyller 18 år. Barnets båda föräldrar eller vårdnadshavare får hålla partiell vårdledighet under samma kalenderperiod men inte samtidigt. Arbetstagaren ska göra framställning om partiell vårdledighet till arbetsgivaren senast två månader före ledighetens början.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 5 kap. 5 § i lagen om sjöarbetsavtal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) 5 kap. 5 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1238/2020, som följer:

5 kap.

Familjeledighet

5 §

Partiell vårdledighet

En arbetstagare som har varit anställd hos samma arbetsgivare sammanlagt minst sex månader under de senaste 12 månaderna kan få partiell vårdledighet för att vårda sitt barn eller något annat barn som varaktigt bor i hans eller hennes hushåll till utgången av det andra läsåret för barnets grundläggande utbildning. Om barnet omfattas av tidigarelagd läroplikt enligt 2 § 3 mom. i läropliktslagen (1214/2020) eller undervisning enligt 20 i § i lagen om grundläggande utbildning, får partiell vårdledighet dock tas ut till utgången av barnets tredje läsår. En förälder till ett barn med funktionsnedsättning eller ett långtidssjukt barn som är i behov av särskild vård och omsorg kan få partiell vårdledighet till dess barnet fyller 18 år. Barnets båda föräldrar eller vårdnadshavare får hålla partiell vårdledighet under samma kalenderperiod men inte samtidigt. Arbetstagaren ska göra framställning om partiell vårdledighet till arbetsgivaren senast två månader före ledighetens början.

Riksdagens svar RSv 167/2024 rd

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Lag

om ändring av 22 § i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020) 22 § 1 mom.,
sådant det lyder i lag 719/2022, som följer:

22 §

Beslut om särskilt stöd

Utbildningsanordnaren ska bedöma en studerandes behov av särskilt stöd när den studerande inleder sina studier och under studiernas gång om behov av sådant stöd uppstår. Om det för en läropliktig har fattats ett beslut om elevspecifikt stöd enligt 20 f § i lagen om grundläggande utbildning och beslutet gäller när den grundläggande utbildningen avslutas, ska utbildningsanordnaren utreda och bedöma den studerandes behov av särskilt stöd utifrån det beslut om elevspecifikt stöd som fattats under den grundläggande utbildningen.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Helsingfors 12.12.2024

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare